

**Curtea Supremă de Justiție**  
**DECIZIE**

**04 decembrie 2019**

**mun. Chișinău**

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 aprilie 2019, în cauza penală, în privința lui

**Cristea Valeriu XXX**, născut la XXX, originar XXX și domiciliat în XXX.

*Termenul examinării cauzei:*

*Instanța de fond de la 01.12.2016 pînă la 31.05.2017;*

*Instanța de apel de la 17.07.2017 pînă la 21.02.2018;*

*Instanța de recurs de la 31.05.2018 pînă la 25.09.2018;*

*Instanța de apel de la 30.10.2018 pînă la 10.04.2019;*

*Instanța de recurs de la 28.06.2019 pînă la 04.12.2019.*

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

**C O N S T A T Ă :**

**1.** Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 31 mai 2017, Cristea Valeriu a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.201/1 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare;
- în baza art. 201/1 alin. (3) lit. c) Cod penal, la 14 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Cristea Valeriu i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 15 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

**2.** Potrivit sentinței, recalificând acțiunile inculpatului din prevederile art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal în prevederile art. 201/1 alin. (3) lit. c) Cod penal prima instanță a constatat că, Cristea Valeriu, la 11.06.2016, în jurul orei 13:30, aflându-se în stare de ebrietate produsă de alcool, la domiciliul din sat. XXX, raionul XXX, unde locuiește împreună cu familia, acționând intenționat asupra unui membru al familiei în relație de tată-fiu, având scopul de a-i cauza suferințe fizice fiului său minor XXX, a.n.XXX, a aplicat violență fizică în privința acestuia, exprimată prin aplicarea mai multor lovituri cu un melesteu din lemn în regiunea capului, cauzându-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, sub formă de traumă cranio-cerebrală deschisă cu fracturi multieschiloase a oaselor bolții și bazei craniului, hemoragie subdurală difuză, hemoragie subarahnoidiană difuză, hemoragie în ventriculii cerebrali și zdrobirea creierului, în rezultatul cărora a survenit decesul victimei.

Prin aceeași sentință, prima instanță a constatat că, tot Cristea Valeriu, în jurul orei 14:30, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool, la domiciliul din sat.XXX, raionul XXX, unde locuiește împreună cu fosta soție Cristea Aurelia, a. n.24.04.1972, intenționat, pentru a cauza suferințe fizice și psihice, a aplicat mai multe lovituri cu pumnii în diferite părți ale corpului fostei soții Cristea Aurelia, în special în regiunea

capului și a apucat-o cu mâinile de gât, încercând să o sugrume, cauzând astfel suferințe psihice și fizice soldate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 96D din 05.07.2016, cu cauzarea leziunilor sub formă de comoție cerebrală, echimoze și edeme pe cap, edem și tumefacție a țesuturilor moi ale gâtului, ceea ce constituie vătămare ușoară a integrității corporale.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, au contestat cu apeluri de către procurorul și de avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Cristea Valeriu.

➤ procurorul, a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Cristea Valeriu să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, la 18 ani închisoare. În baza art. 201/1 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 19 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu încasarea din contul ultimului, în beneficiul statului, a sumei de 6 570 lei cu titlu de cheltuieli de judecată;

În argumentarea cererii depuse, procurorul a invocat următoarele:

Este eronată concluzia primei instanțe privind recalificarea acțiunilor inculpatului, din prevederile art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal în prevederile art. 201/1 alin. (3) lit. c) Cod penal, deoarece atât la etapa urmăririi penale, cât și a judecării cauzei, s-a constatat intenția făptuitorului de a curma viața persoanei, iar acțiunile sale, manifestate prin aplicarea multiplelor lovituri cu un obiect în exclusivitate în regiunea capului demonstrează anume intenția de a omorî.

Ținând cont de gravitatea, localizarea și mecanismul de provocare a leziunilor corporale la victimă, prin acțiunile sale violente, inculpatul a depășit vădit limitele prevederilor art. 201/1 Cod penal, or decesul victimei a survenit imediat și a constituit rezultatul nemijlocit al acțiunilor ilegale ale inculpatului.

În opinia apelantului, recalificarea acțiunilor inculpatului nu este condiționată de concluzia din raportul de expertiză medico-legală nr. 52 din 14.06.2016, potrivit căreia leziunile corporale cauzate victimei au fost calificate drept grave și periculoase pentru viața persoanei, în urma cărora a survenit decesul victimei. În contextul dat, apelantul a menționat că moartea violentă a persoanei presupune cauzarea unor leziuni corporale grave, incompatibile cu viața, iar în speță, ținând cont de circumstanțele comiterii faptei, s-a constatat anume intenția de a curma viața persoanei.

În cazul când omorul intenționat a fost comis de către un membru de familie asupra unui alt membru de familie, acțiunile făptuitorului urmează a fi calificate în corespundere cu prevederile art. 145 Cod penal.

La caz, calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 201/1 alin.(3) lit. c) Cod penal ar fi posibilă în absența intenție față de urmarea produsă - decesul, ceea ce nu s-a atestat în speță, or având la bază circumstanțele obiective ale comiterii faptei s-a dovedit pe deplin intenția inculpatului de a omorî persoana, ceea ce în ansamblu denotă recalificarea eronată a acțiunilor acestuia; la etapa urmăririi penale au fost realizate acțiuni în vederea asigurării evaluării cuantumului real al cheltuielilor de judecată suportate de stat pentru desfășurarea procesului penal, în special a celor ce țineau de efectuarea expertizei medico-legale de apreciere a gradului leziunilor corporale. Prima instanță eronat a respins solicitarea procurorului de încasare a cheltuielilor de judecată de la inculpat, pronunțându-se asupra acesteia doar în partea descriptivă a sentinței, fiind omisă expunerea soluției în dispozitiv.

➤ avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Cristea Valeriu, prin apeluri declarate la 05 iunie 2017 și 03 iulie 2017, a solicitat casarea parțială a sentinței, în latura pedepsei penale și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie absolvit de pedeapsa penală în legătură cu internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

În argumentarea cererii depuse, apărătorul inculpatului a invocat următoarele:

– în cadrul cercetării judecătorești, la 27.01.2017, partea apărării a depus o cerere prin care a solicitat intervenirea instanței de judecată la obținerea fișei medicale a inculpatului. Ulterior, la 25.05.2017, instanței i-a fost prezentată copia actului nominalizat, și în legătură cu acest fapt partea apărării a depus o cerere nouă, la 31.05.2017, care a fost respinsă de către prima instanță din motiv că partea apărării a avut posibilitatea de a o formula anterior, fapt care nu corespunde realității. În acest context, apelantul a menționat că apărarea a fost privată de posibilitatea de a depune o cerere conform prevederilor art. 148 Cod de procedură penală, din motiv că nu posedă informația parvenită în instanță abia la 25.05.2017;

- prima instanță a luat în considerare doar probele prezentate de partea acuzării, apărarea fiind lipsită de posibilitatea de a aduce propriile dovezi, prin ce a fost subminat principiul contradictorialității procesului penal.

**4.** Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 februarie 2018, apelurile declarate au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, prima instanță, judecând cauza penală, a verificat complet, multilateral și obiectiv circumstanțele cauzei, a dat o apreciere corespunzătoare tuturor probelor administrate, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor reciproce și just a ajuns la concluzia privind constatarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin.(1) Cod penal, precum și la concluzia privind necesitatea recalificării acțiunilor inculpatului din prevederile art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal în cele de la art. 201/1 alin. (3) lit. c) Cod penal.

**5.** Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recursuri ordinare de către procurorul și de către avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Cristea Valeriu.

- procurorul, prin recurs ordinar declarat la 27 aprilie 2018, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, și anume că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel. În motivarea cererii depuse, recurentul a invocat motive identice celor din apel.

- avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Cristea Valeriu, prin recurs ordinar declarat la 27 aprilie 2018, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, și anume că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel. În motivarea cererii depuse, recurentul a invocat motive identice celor din apel.

**6.** Conform deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 25 septembrie 2018 au fost admise recursurile ordinare declarate de către procuror și de către avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Cristea Valeriu, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 februarie 2018, în cauza penală

în privința lui Cristea Valeriu și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, instanța de apel, apreciind temeinicia și legalitatea sentinței inclusiv sub aspectul soluționării chestiunii privind cheltuielile de judecată, a menținut sentința a cărei dispozitiv este incomplet. În acest sens, instanța de recurs a constatat că dispozitivul sentinței nu corespunde prevederilor art. 397 pct. 5) Cod de procedură penală, or acesta nu conține mențiunea privind repartizarea cheltuielilor de judecată.

Astfel, instanța de recurs a constatat că instanța de apel, prin concluzia că „...această omisiune nu constituie un temei de casare a sentinței.”, nu doar a omis să se pronunțe în mod corespunzător asupra argumentului invocat de procurorul apelant, ci a admis menținerea unei sentințe, a cărei dispozitiv nu corespunde rigorilor legale, erori care denotă că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția – temei pentru recurs, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În alt context, instanța de recurs a constatat că instanța de apel, statuând asupra corectitudinii recalificării acțiunilor inculpatului prin sentință și, în mod corelativ, asupra netemeinicieii argumentelor invocate de procuror în acest sens, a efectuat o transcriere în partea descriptivă a deciziei a declarațiilor martorilor și s-a referit la explicații doctrinare privind infracțiunile de omor intenționat și violență în familie.

Sub aspectul nominalizat, instanța de recurs a statuat că simpla expunere a conținutului declarațiilor martorilor, urmată de concluzia generală că acestea dovedesc vinovăția inculpatului și corectitudinea recalificării acțiunilor ultimului, denotă faptul că probele nu au fost apreciate cu respectarea tuturor cerințelor de la art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, și anume că nu au fost apreciate inițial în mod separat, prin prisma criteriilor de relevanță, concludență, utilitate și veridicitate, precum și nu au fost apreciate ulterior, din punct de vedere al coroborării lor în ansamblu.

În acest sens, instanța de recurs a menționat că aprecierea probelor constituie parte integrantă a examinării fondului cauzei, iar potrivit legii, instanța de apel reexaminează fondul cauzei conform regulilor stabilite pentru prima instanță.

Reexaminarea fondului cauzei, este atribuția de bază a instanței de apel, nu poate fi limitată cu strictețe doar la aspectele invocate de apelant și modul în care acestea au fost formulate, în acest sens instanța de apel fiind obligată, din oficiu, să soluționeze toate chestiunile prevăzute de art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală – listă din care face parte aspectul încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, invocat de către procurorul apelant.

Suplimentar, instanța de recurs a constatat că decizia instanței de apel conține pasaje din doctrină și explicații preluate din Hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție, care nu au fost raportate atât la conținutul mijloacelor de probă, cât și la motivele invocate de procuror, astfel ne fiind suficient apreciate argumentelor invocate de ultimul.

Mai mult, instanța de recurs a considerat inconsistentă poziția instanței de apel care, la aprecierea chestiunii privind recalificarea acțiunilor inculpatului, s-a bazat în mod prioritar pe faptul că acesta, anterior conflictului avut cu fiul său, nu i-a aplicat careva lovituri. În viziunea instanței de recurs, comportamentul ante-infracțional al inculpatului, sub aspectul enunțat în decizia atacată, nu constituie un criteriu de delimitare a infracțiunilor de omor intenționat și violență în familie, care a provocat

decesul victimei or, în ipoteza corectitudinii poziției instanței de apel, reiese că o faptă prejudiciabilă, pentru a fi calificată drept omor intenționat, ar trebui precedată în mod obligatoriu de acte de violență asupra victimei – ceea ce este lipsit de fundamentare logică juridică și ar avea consecințe juridice grave.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 aprilie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Gaina Rodica în interesele inculpatului Cristea Valeriu Vladimir.

Apelul declarat de procuror a fost admis, casează sentința în cauză în latura penală și pronunță în latura dată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

**Cristea Valeriu** se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, cu numirea pedepsei în baza acestei legi sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani.

**Cristea Valeriu** recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) Cod penal, fiindu-i numită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani.

Conform an. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial a-i stabili o pedeapsă definitivă sub formă de 16 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Solicitarea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare pe caz în sumă de 6 570 lei de la inculpat, s-a respins ca nefondat.

În rest dispozițiile sentinței Judecătorei Bălți, sediul central din 31.05.2017 s-au menținut fără modificări.

7.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, este eronată concluzia primei instanțe privind recalificarea acțiunilor inculpatului, din prevederile art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal în prevederile art.201/1 alin.(3) lit.c) Cod penal, deoarece atât la etapa urmăririi penale, cât și a judecării cauzei, s-a constatat intenția făptuitorului de a curma viața persoanei, iar acțiunile sale, manifestate prin aplicarea multiplelor lovituri cu un obiect în exclusivitate în regiunea capului demonstrează anume intenția de a omorî.

Ținând cont de gravitatea, localizarea și mecanismul de provocare a leziunilor corporale la victimă, prin acțiunile sale violente, inculpatul Cristea V. a depășit vădit limitele prevederilor art. 201/1 Cod penal, or decesul victimei a survenit imediat și a constituit rezultatul nemijlocit al acțiunilor ilegale ale inculpatului.

În contextul dat, instanța de apel a menționat că, moartea violentă a persoanei presupune cauzarea unor leziuni corporale grave, incompatibile cu viața, iar în speță, ținând cont de circumstanțele comiterii faptei, s-a constatat anume intenția de a curma viața persoanei.

Prin Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvârșite prin omor (art. 145-148 CP al RM)”, nr. 11 din 24.12.2012, instanțelor li s-a atras atenția asupra faptului că în cazul când omorul intenționat a fost comis de către un membru de familie asupra unui alt membru de familie, acțiunile făptuitorului urmează a fi calificate în corespundere cu prevederile art. 145 Cod penal.

Instanța de apel a conchis că, ținând cont de gravitatea, localizarea și mecanismul de provocare a leziunilor corporale depistate la victima minoră Cristea Valerian, Cristea Valeriu prin acțiunile sale violente a depășit vădit prevederile dispozitive ale art. 201/1 din Codul penal, că decesul victimei a survenit ca rezultat

imediat și direct al acțiunilor făptuitorului îndreptate spre lipsirea ilegală de viață, demonstrate prin aplicarea loviturilor în cap victimei, în sensul dat fiind stabilit că făptuitorul, aplicând violență față de fiul său, manifesta intenția anume spre omorul fiului.

Prin urmare, instanța de apel a admis apelul declarat de procuror, ca fiind întemeiat și fondat și a admis argumentele apelantului care a contestat sentința instanței de fond în latura reîncadrării acțiunilor inculpatului Cristea V. din art. 145 alin.(2) lit. e) la art. 201/1 alin. (3) lit. c) Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel în urma cercetării judecătorești, a considerat că vinovăția inculpatului Cristea Valeriu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate suplimentar de instanța de apel, probe ce au fost menționate în decizia sa.

Instanța de apel în corespundere cu art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, expune fapta criminală comisă de inculpat, considerată ca fiind dovedită după cum urmează:

Inculpatul Cristea Valeriu la 11.06.2016, în jurul orei 13:30, aflându-se în stare de ebrietate produsă de alcool, la domiciliul său din sat. XXX, raionul XXX unde locuiește împreună cu familia, urmărind scopul de a curma viața persoanei, acționând intenționat, a aplicat multiple lovituri cu un melesteu din lemn în regiunea capului, fiului său minor Cristea Valerian, a.n.21.03.2001, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.52 din 14.06.2016, vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, sub formă de traumă cranio-cerebrală deschisă cu fracturi multieschiloase a oaselor bolții și bazei craniului, hemoragie subdurală difuză, hemoragie subarahnoidiană difuză, hemoragie în ventriculii cerebrali și zdrobirea creierului, în rezultatul cărora a survenit decesul victimei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța de apel a reținut că, *în drept*, fapta inculpatului *Cristea Valeriu* întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, după indicii calificativi: omorul unei persoane săvârșit cu bună știință asupra unui minor.

Soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, de jure și de facto, instanța constată dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a supune pe inculpat răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a li se stabili.

Instanța de apel a remarcat că, principalele elemente de care judecătorul, trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art. 62-71 Cod penal, sunt termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal. Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei și depinde de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

Pentru a-și îndeplini funcțiile care sunt atribuite în vederea realizării scopului său și al legii, pedeapsa trebuie să corespundă sub aspectul naturii, privativă sau neprivativă de libertate și a duratei, atât gravității faptei și potențialului de pericol social pe care îl prezintă în mod real persoana infractorului, cât și aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența pedepsei penale. Funcțiile de constrângere și de reeducare, precum și scopul preventiv al pedepsei poate fi realizat numai printr-o justă individualizare a pedepsei, care să țină seama de persoana căreia îi este destinată pentru a fi ajutată să se schimbe, în sensul adaptării la condițiile socio-etice impuse de societate.

În atare situație, reieșind din cele stabilite, instanța de apel a considerat că, Cristea Valeriu poate fi corectat și reeducat în condițiile aplicării unei pedepse sub formă de închisoare conform legii ca un mijloc de corectare și reeducare a inculpatului, fiind ajutat să se corecteze și făcut să înțeleagă că trebuie să respecte legile și normele de conviețuire socială, avînd totodată și îndatoriri față de colectivitate și este supus numai îngrădirilor stabilite de lege în scopul exclusiv al asigurării recunoașterii și respectului drepturilor și libertăților celorlalți și în vederea satisfacerii cerințelor juste ale moralei, ordinii publice și bunăstării generale într-o societate democratică.

Instanța de apel a respins solicitările acuzării privind încasarea cheltuielilor judiciare pe caz în sumă de 6 570 lei, invocând că în faza de urmărire penală au fost realizate acțiuni în vederea asigurării evaluării cuantumului real al cheltuielilor judiciare suportate de către stat pentru desfășurarea procesului penal, în special cele ce țin de efectuarea expertizei medico-legale de apreciere a gradului leziunilor corporale conform raportului de expertiză medico-legală nr. 221 în sumă de 23 lei, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 405 din 06.07.2016 în sumă de 2040 lei, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 406 în sumă de 357 lei, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 335a în sumă de 994 lei, conform raportului de expertiză medico-legală nr.96”D” din 05.07.2016 în sumă de 57 lei, conform raportului de expertiză medico-legală nr.59s din 18.10.2016 în sumă de 3022 lei, deoarece temei de încasare a acestor cheltuieli nu s-au stabilit, în sensul dat instanța de fond just a respins în motivarea sentinței solicitarea acuzării.

Drept urmare celor invocate, se indică că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Se reține din materialele cauzei penale, că în cauza penală dată la etapa urmăririi penale au fost dispuse și efectuate expertize medico-legale, fiind remise actul privind prestarea serviciilor de expertiză medico-legală cu suma totală de 6 570 lei.

În sensul dat, instanța de apel atestă că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, precum și alte acțiuni procesuale, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statului.

Instanța de apel a respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Gaina Rodica în interesele inculpatului Cristea Valeriu, deoarece temei de absolvire a inculpatului de pedeapsa penală cu internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită nu s-au stabilit, în aspectul invocat afirmațiile apărării fiind declarative.

Instanța de apel a considerat că, cele invocate, atât în apelul inițial, cât și suplimentar al avocatului, sunt contradictorii circumstanțelor stabilite pe cauză, de

fapt este o relatare a celor întâmplate în versiunea autorului apelului, care se contrazice total cu probele cercetate pe caz.

Instanța de apel a menționat că, printr-o apreciere justă a probelor, se concluzionează asupra condamnării inculpatului, luând în considerație totalitatea probelor întru susținerea învinuirii inculpatului, care, în ansamblu, resping motivele apelantului, mai ales că materialul probator al cauzei penale dovedește legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea sentinței de condamnare în privința inculpatului în faptele ce i-au fost incriminate în cadrul urmăririi penale.

Instanța de apel a considerat că, constatarea vinovăției inculpatului este justă, la fel pedeapsa numită inculpatului va fi adecvată și va corespunde cerințelor legale, astfel instanța de apel a concluzionat netemeinicia argumentelor invocate de către apărare în apelul inițial și suplimentar în susținerea opiniei privind necesitatea absolvirii inculpatului de răspundere penală, motiv pentru care apelul se respinge ca fiind nefondat.

Instanța de apel a respins argumentele aduse de avocat în apelul suplimentar, în care invocă că cu sentința instanței de fond nu sunt de acord, că o consideră neîntemeiată, ilegală și pasibilă casării, deoarece dezacordul cu sentința nu constituie temei de casare a sentinței și de adoptare a soluției în aspectul propus de avocat.

Nu pot fi luate în considerație nici afirmațiile aduse de avocat, că instanța de fond a examinat cauza penală în privința lui Cristea Valeriu încălcând dispozițiile procesual-penale de examinare a cauzei în fond, cu referire la prevederile art. 24 alin. (3) Cod de procedură penală, deoarece în aspectul invocat instanța de fond nu a admis careva derogări, nefiind stabilită încălcarea drepturilor inculpatului sau îngrădirea drepturilor, în aspectul dat argumentele fiind declarative.

Instanța de apel a ținut să indice și faptul, că din materialele cauzei nu rezultă că apărarea ar fi solicitat careva informație și a întâmpinat dificultăți la solicitarea furnizării informației necesară în apărarea inculpatului.

Nu pot fi luate în considerație nici afirmațiile aduse că a fost respinsă cererea apărării de a fi dispusă efectuarea unei expertize suplimentare complexe psihioatrico-psihologico-toxicologică pe cauza penală de învinuirea lui Cristea Valeriu în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 201/1 alin. (1), art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, că încheierea instanței de fond în cazul dat pe caz este ilegală, deoarece instanța de apel nu a constatat derogări din partea instanței de fond în sensul invocat de apărare, încheierea instanței de fond nefiind contrară legii.

Astfel în cazul dat penal, a fost dispusă expertiză psihiatrico-legală ambulatorie, soldată cu actul nr.335a-2016 de expertiză psihiatrico-legală de ambulator din 19.07.2016 în privința lui V. Cristea, din care rezultă concluziile psihologului: Simularea amneziei? În baza celor expuse în raport, comisia de expertiză medico-legală psihiatrică ambulatorie suspectă la Cristea Valeriu „Tulburare organică de personalitate? Simularea amneziei? Pentru precizarea diagnosticului și stării de responsabilitate este nevoie de o supraveghere mai îndelungată, investigații suplimentare și deci, se recomandă efectuarea expertizei psihiatrice legale în condiții de staționar în IMSP SCP Chișinău/f.d.155-157 volumul 1/.

Instanța de apel a ținut să indice faptul, că ulterior pe caz a fost dispusă și efectuată, potrivit ordonanței organului de urmărire penală din 17.08.2016, expertiză psihologico-psihiatrică staționară în privința învinuitului Cristea Valeriu.

Potrivit concluziilor raportului nr. 59s-2016 de expertiză psihiatrico-legală și constrângere medicală staționară din 18.10.2016 în privința lui Cristea Valeriu, rezultă concluziile:

Cristea Valeriu de maladii psihice cronice nu suferă, dar prezintă dg: “Tulburare organică de personalitate”, fapt confirmat prin: datele anamnestice despre traumatisme cranio-cerebrale repetate, suportate pe parcursul vieții, progresarea tulburărilor specifice de personalitate și dereglărilor psiho-comportamentale, anume nervozitate, irascibilitate, instabilitate emoțional-volitivă, prezența fenomenelor cerebrostenice, acceselor epileptiforme, ce a condiționat aflarea la evidența psihiatrică, spitalizări multiple repetate în spitalul de psihiatrie în legătura cu decompensări stării psihice, manifestate prin devieri psihocomportamentale de tip exploziv, psihopatiform, irascibilitate, nervozitatea, agresivitate, fenomene cerebrastenice.

Diagnosticul se confirmă și de datele examenului psihiatric clinic curent care evidențiază instabilitatea emoțional-volitivă, fenomene cerebrastenice, gândirea circumstanțială, detalizată, raționamente formale, superficiale, deasemenea dereglări de tip organic confirmat și de rezultatele investigațiilor instrumentale (un substrat organic rezidual), dar care nu sunt de grad sever și nu-i afectează în grad semnificativ facultățile intelectuale, și, implicit, discernământul psihic.

Afirmațiile examinatului referitor la amnezie, prezentarea acceselor cu pierderea conștiinței au un caracter simulativ, examinatul manifestă un comportament de fond, nu sunt în corelația cu comportamentul lui, confirmat și prin raportul personalului medical zilnic.

În perioada comiterii infracțiunilor ce i se impută (11.06.2016), după cum rezultă din materialele dosarului penal și datele examenului psihiatric clinic curent, el fenomene paroxistice comoționale și tulburări psihice de intensitate psihotică nu a manifestat, se afla doar în stare de ebrietate alcoolică simplă fără simptomatice psihotică, avea capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale păstrată, a acționat cu discernământ, - deci, numitul Cristea Valeriu Vladimir, în caz că pe parcursul anchetei și în instanță va fi probată vinovăția, *necesită să fie* recunoscut **RESPONSABIL** de fapta ce i se impută.

Există o legătura cauzală între starea psihică a învinuitului, premergătoare acțiunilor și starea lui psihică în momentul comiterii acțiunilor incriminate, deoarece învinuitul se afla în stare de ebrietate alcoolică. În prezent numitul tulburări psihice cu semnificație psihiatrică legală nu depistează, tratament prin constrângere nu necesită, poate fi supus anchetei penale și purta răspundere penală, poate să apere în fața organelor de drept și poate da depoziții. În caz de condamnare la privațiune de libertate, în condiții de detenție numitul necesită tratament rezorbtiv, sedativ, dehidrant, sub supravegherea psihiatrului din penitenciar.

Luând în considerație declarațiile martorului Cristea Aurelia - soția învinuitului, Cristea Valeriu îndată după comiterea crimei se comporta foarte agresiv față de ea, *”o lovea, o gătuia, apoi s-a așezat pe pragul casei și fuma”*, deci se afla în conștiință, răspundea la întrebările adresate, conform celor înaintate, astfel putea să conștientizeze importanța propriilor acțiuni și avea capacitatea de a le controla. La momentul comiterii infracțiunii incriminate Cristea Valeriu nu s-a aflat în stare de afect patologic, ceea ce este confirmat prin datele dosarului penal și examenul clinic psihiatric curent.

Mai mult, la acest raport de expertiză, învinuitul și apărarea nu au avut careva obiecții, fapt confirmat prin procesul-verbal de comunicare a raportului de expertiză din 16.11.2016/f.d.213 volumul 1/, unde este menționat doar dezacordul cu raportul de expertiză, dar fără formularea a careva obiecții în sensul dat.

Deși apărarea a solicitat numirea unei expertize suplimentare complexe psihiatrico-psihologico-toxicologică în privința lui Cristea Valeriu, instanța de apel nu a constatat oportună necesitatea efectuării unei expertize complexe suplimentare solicitată de apărare, mai ales că întrebările menționate de apărare s-au regăsit în raportul de expertiză psihiatrico-psihologică legală staționar nr.59 S-2016 din 18.10.2016 fiind pe caz în instanța de fond audiat și expertul Cazacu Vasile, care a formulat anterior concluzii potrivit raportului nr. 59 S-2016.

Instanța de apel, reieșind din circumstanțele stabilite a considerat, că în cazul dat nu sunt întrunite condițiile de numire a unei expertize suplimentare, solicitate de apărare, prevăzute de art. 148 alin. (1) Cod de procedură penală, care reglementa la momentul judecării cauzei, că dacă organul de urmărire penală care a dispus efectuarea expertizei, la invocare de către una dintre părți sau din oficiu, ori instanța de judecată, la cererea uneia dintre părți, constată că raportul expertului nu este complet, iar această deficiență nu poate fi suplinită prin audierea expertului, se dispune efectuarea unei expertize suplimentare de către același expert sau de către un alt expert, astfel de teme de numire a expertizei suplimentare nefiind constatate.

Motive de a pune la îndoială concluziile experților indicați nu s-au stabilit, or cele invocate de apărare în cererea depusă că experții nu au răspuns la toate întrebările puse în fața lor, conform ordonanței organului de urmărire penală, sunt cu caracter de declarație, mai ales că experții au dat răspuns întrebărilor formulate de apărare, că afirmațiile examinatului referitor la amnezie, *prezentarea acceselor cu pierderea conștiinței* au un caracter simulativ, examinatul manifestă un comportament de fond, care nu sunt în corelația cu comportamentul lui, confirmat și prin raportul personalului medical zilnic, ținând cont și de legătura stării lui Cristea la momentul faptei în raport cu starea de ebrietate alcoolică stabilită la inculpat, excluzând și situația privind posibila aflare a lui Cristea Valeriu în stare de afect patologic la momentul comiterii infracțiunii incriminate, confirmată prin datele dosarului penal și examenul clinic psihiatric curent, la fel experții s-au expus în mod cert că Cristea Valeriu necesită a fi recunoscut responsabil în faptele incriminate.

Faptul că apărarea consideră că este ilegală încheierea instanței de fond de respingere a cererii nominalizate privind numirea expertizei este pur declarativă, mai ales că a fost petrecută expertiză pe caz, soldată cu concluziile enunțate.

Nu pot fi sprijinite nici afirmațiile invocate de apărare, că instanța de fond a examinat cauza penală în privința lui Cristea Valeriu doar sub aspectul probelor prezentate de acuzare, că apărarea fiind lipsită în totalitate de posibilitatea de a prezenta probele sale, prin ce au fost încălcate flagrant prevederile principiului contradictorialității în procesul penal, conform art. 24 Cod de procedură penală, apărarea neavând în egală măsură posibilitatea de a administra și prezenta instanței probe ce ar duce la adoptarea unei soluții corecte pe caz, care sunt afirmative, mai ales că nici într-un mod nu a fost stabilită îngrădirea inculpatului și apărării în prezentarea probelor în apărarea sa.

Faptul că a fost respinsă solicitarea de numire a expertizei suplimentare nu poate fi considerată ca încălcare a drepturilor inculpatului, în situația când pe caz de fapt a fost efectuată expertiză medico-legală psihiatrică în condiții de staționar, cu luarea în

considerație a fișelor medicale în privința bolnavului, precum și toate datele medicale ce țin de Cristea Valeriu, de fapt temei prevăzut expres de dispunere a expertizei suplimentare pe caz nefiind stabilit.

Invocarea de către apărare a informației indicate în f.d. 180-181 volumul 1 în procesul verbal nr.229 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 11.06.2016, în care este indicat că expertizantul este somnoros (inhibat), contactul verbal imposibil în urma întrebuirii substanțelor neidentificate, că în procesul verbal de reținere a lui Cristea Valeriu este indicat faptul contactului imposibil cu persoana reținută, că martorii audiați în instanța de fond, cât și partea vătămată Cristea Aurelia au declarat că inculpatul Cristea Valeriu se comporta neadecvat după comiterea infracțiunii, fiind absent la cele ce se petrecea în jurul său, că întru evitarea dubiilor în ce privește responsabilitatea inculpatului la momentul comiterii infracțiunilor, luând în considerație faptul că experții nu au răspuns la toate întrebările puse în fața lor, nu poate fi reținută, deoarece chiar din concluziile experților formulate în raportul de expertiză staționar petrecut, reiese, că starea lui Cristea Valeriu nu este de grad sever și nu-i afectează în grad semnificativ facultățile intelectuale, și, implicit, discernământul psihic, la fel s-a menționat că datele prezentate de expertizat sunt cu caracter simulativ, examinatul manifestă un comportament de fond, care nu este în corelația cu comportamentul lui, confirmat și prin raportul personalului medical zilnic.

Instanța de apel a respins și solicitarea apărării privind admiterea apelului, cu casarea sentinței instanței de fond, iar Cristea Valeriu să fie absolvit de pedeapsa penală cu internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită, deoarece nu poate fi admisă în circumstanțele stabilite pe caz privind constatarea că Cristea Valeriu este responsabil de faptele comise, concluzie enunțată de experții medico-legiști în urma petrecerii expertizei staționare în privința învinutului.

Careva dubii în concluziile experților nu s-au stabilit, după cum susține afirmativ apărarea, mai mult, experții au enunțat concluzii fiind preîntâmpinați despre răspunderea penală pentru darea de concluzii false potrivit art. 312 Cod penal și temei de a pune la îndoială constatările experților nu s-au stabilit, astfel că concluziile experților, fiind apreciate în cumul cu restul probelor administrate și cercetate pe caz, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, în ansamblu, fiind just puse la baza condamnării inculpatului în faptele stabilite de instanța de fond, totodată, la administrarea și cercetarea probelor pe caz, inculpatul și apărarea au avut acces deplin, nefiind îngrădite în careva mod.

Referirea avocatului în apel la încălcarea drepturilor inculpatului nu poate fi luat în considerație, deoarece nu s-a stabilit încălcarea drepturilor inculpatului în aspectul invocat, mai ales că Cristea Valeriu nu a fost obligat să-și dovedească nevinovăția sa, vinovăția inculpatului fiind dovedită deplin prin probele cercetate.

La aplicarea măsurii nominalizate instanța trebuie să se bazeze pe concluziile experților despre starea psihică a bolnavului și pe datele stabilite în instanță privind circumstanțele și caracterul acțiunilor săvârșite (pericolul faptei comise, metodele de săvârșire, gravitatea consecințelor survenite etc.).

Contrar celor invocate de apărare, pe caz nu s-a stabilit, că Cristea Valeriu, la momentul comiterii faptelor incriminate, se afla în stare de responsabilitate, după cum susține cu caracter de declarație apărarea, în contrariu, concluziile experților

indică despre faptul că Cristea Valeriu necesită să fie recunoscut responsabil la momentul comiterii faptei.

Instanța de apel a ținut să menționeze și faptul, că potrivit materialelor cauzei penale, la prezentarea învinutului și avocatului a materialelor cauzei, Cristea Valeriu și avocatul său nu au înaintat cereri sau demersuri referitor la încălcări procedurale sau obiecții la probele prezente la materialele cauzei.

Potrivit art. 230 alin. (2), art. 251 alin.(1) și (4) ) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată - când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță. În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual

Potrivit procesului-verbal din 29.11.2016 de prezentare învinutului și avocatului Vrăjitorii Andrei a materialelor de urmărire penală, după luarea de cunoștință de materialele urmăririi penale/f.d.256 volumul 1/, ultimii nu au avut careva cereri sau obiecții asupra probelor conținute în materialele cauzei penale și nici încălcarea prevederilor procedurale nefiind invocate de către învinuit și avocat.

Astfel, atât inculpatul, cât și avocatul, nu au contestat legalitatea a careva acțiuni procesuale în modul și termenul stabilit de lege. La finisarea urmăririi penale și luarea de cunoștință cu materialele cauzei la fel nu au avut nici o obiecție asupra actelor procesuale, cât și concluziilor raportului de expertiză enunțat.

În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual, astfel această chestiune nu poate fi invocată la momentul judecării cauzei, argumentele respective privind încălcarea drepturilor inculpatului fiind cu caracter de declarație.

Instanța de apel la fel conchide că poziția inculpatului și a avocatului invocată în apel este de apărare, totodată solicitarea invocarea de către apărare că inculpatul necesită a fi absolvit de pedeapsa penală nu poate fi luată în considerație, fiind combătută prin materialele cauzei penale, temei de absolvire de răspundere penală a inculpatului prevăzut de lege nefiind stabilit, ținând cont de probele cercetate, care demonstrează contrariul, și anume vinovăția inculpatului în comiterea faptelor imputate de organul de urmărire penală.

**8.** Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. Recurentul invocă dezacordul cu decizia instanței de apel motivând că, acesta a atins fugitiv și la general motivele care au fost invocate de apărare, cauza fiind examinată unilateral, astfel fiind încălcat principiul egalității armelor. Instanța de apel neîntemeiat a respins solicitarea apărătorului de a numi o expertiză suplimentară. De asemenea, recurentul invocă că lipsesc elementele infracțiunii imputate pe art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, ori, inculpatul fiind în calitate de subiect special a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 201<sup>1</sup> alin. (3) lit. c) Cod penal.

**9.** Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință,

prin care solicită inadmisibilitatea acestuia, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal remarcă că din textul recursului declarat de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, reiese că apărătorul face referire la temeiurile de declarare a recursului prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, și anume: *o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, hotărârii fiind expusă neclar; nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Însă, în raport cu textul hotărârii contestate, se relevă că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la casarea sentinței de condamnare a inculpatului de comiterea infracțiunii pe art. 201<sup>1</sup> alin. (3) lit. c) Cod penal, cu reîncadrarea în art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de 15 ani închisoare.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, celor recercetate în cadrul ședinței instanței de apel, ajungând la concluzia că sentința atacată este una legală și corectă.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textul hotărârii judecătorești atacate (vezi punctul 4.1. din prezenta decizie).

Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit de către instanța de recurs.

Cu referire la cele invocate de către recurent privitor la chestiunea de apreciere eronată a probelor, menționând-se că instanța de apel nu și-a motivat corespunzător decizia adoptată, dând o apreciere unilaterală probelor cercetate și acordând prioritate doar unor probe, în consecință, ajungând pripit la concluzia de condamnare a lui Cristea Valeriu în baza art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, instanța de recurs reține următoarele.

Verificând materialele dosarului, în raport cu criticele invocate, Colegiul penal conchide asupra faptului că, acestea sunt vădit neîntemeiate și reiterează că, procedura de apreciere a probelor, ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea acesteia este de competența instanței de fond.

Prin urmare, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Cu referire la alegațiile apărării precum că, instanța de apel la judecarea apelului declarat nu și-a motivat soluția corespunzător, Colegiul penal menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în respectiva cauză.

Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută și a concluzionat corect că aceasta se circumscrie încadrării juridice menționate în rechizitoriu, potrivit căruia Cristea Valeriu a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Cu referire la motivul invocat de recurenți prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, Colegiul penal remarcă că sub acest aspect se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Deși se invocă faptul că inculpatul nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, instanța de apel întemeiat a conchis că în cursul judecării cauzei în apel și în fond au fost prezentate probe care înlătură orice dubiu judiciar și dovedesc cu certitudine vinovăția lui Cristea Valeriu în cele imputate. Versiunea recurentului este combătută prin probe pertinente, concludente, utile și veridice, iar pe parcursul examinării cauzei în instanțele de judecată a fost stabilit cu certitudine că acțiunile lui Cristea Valeriu întrunesc elementele constitutive ale componentei de infracțiune prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Dat fiind faptul că, autorul recursului își exprimă dezacordul cu prezența în acțiunile inculpatului a elementului infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, Colegiul va purcede la analiza prezentei spețe, în coraport cu circumstanțele constatate și probele administrate, menționând că, dacă intenția făptuitorului a fost directă sau indirectă, aceasta se stabilește analizând circumstanțele faptice ale celor comise: obiectul vulnerant folosit; zona corpului spre care au fost îndreptate și exercitate actele de violență; intensitatea actelor de violență; gravitatea leziunilor corporale; comportamentul ante - și postagresional al făptuitorului etc.

Așadar, potrivit rechizitoriului, rezultă că, Cristea Valeriu, la 11.06.2016, în jurul orei 13:30, aflându-se în stare de ebrietate produsă de alcool, la domiciliul său din sat. XXX, raionul XXX unde locuiește împreună cu familia, urmărind scopul de a curma viața persoanei, acționând intenționat, a aplicat multiple lovituri cu un melesteu din lemn în regiunea capului, fiului său minor Cristea Valerian, a.n.21.03.2001, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.52 din 14.06.2016, vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, sub formă de traumă cranio-cerebrală deschisă cu fracturi multieschiloase a oaselor bolții și bazei craniului, hemoragie subdurală difuză, hemoragie subarahnoidiană difuză, hemoragie în ventriculii cerebrali și zdrobirea creierului, în rezultatul cărora a survenit decesul

victimei. Faptul că a avut loc acest conflict, a fost confirmat prin declarațiile date în cadrul ședinței instanței de apel, de către partea vătămată Cristea Aurelia /f.d.38-43 volumul 2/, succesorul victimei Rojnevschi Dumitru /f.d.60-62 volumul 2/, martorii Rotam Svetlana /f.d.79-80 volumul 2/, Molosag Ana /f.d.81-83 volumul 2/, expertul Cazacu Vasile /f.d. 155-157 volumul 2/, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 11.06.2016 /f.d. 18-21, 22-28/, procesul-verbal de ridicare a fișelor medicale a lui Cristea Valeriu din 13.06.2016 /f.d.50,56/, copia registrului de evidență a internărilor bolnavilor și renunțarilor la spitalizare a IMSP SPF Orhei pentru perioada 18.03.2016-03.06.2016 /f.d.57-61/, supliment la raportul de expertiză medico-legală nr.52 din 14.06.2016 /f.d.66-68 volumul 1/, raportul de expertiză medico-legală nr.221 din 14.06.2016 în privința lui Cristea Valeriu, /f.d.78, 80, 82/, raportul de expertiză medico-legală nr.405 din 06.07.2016 /f.d.96-98/, raportul de expertiză medico-legală nr.406 din 28.06.2016 /f.d.99-100/, actul nr.335a-2016 de expertiză psihiatrico-legală de ambulatoriu din 19.07.2016 /f.d.155-157/, raportul de expertiză medico-legală nr.96”D” din 05.07.2016 /f.d.168/, procesul-verbal nr. 229 din 11.06.2016 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului /f.d.180- 181/, raportul nr.59s-2016 de expertiză psihiatrico-legală / f.d.206-210/.

Rezumând în ansamblu probele administrate, Colegiul penal statuează că, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului Cristea Valeriu, în săvârșirea infracțiunii imputate, iar acțiunile acestuia sunt incidente elementelor infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, respectiv temeiul pentru recurs invocat și stipulat la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea.

Instanța de recurs relevă că, argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la nevinovăția inculpatului și la declarațiile părții vătămate care suferă de o boală psihică, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CtEDO, *hotărârea Albert vs România din 16.02.2010*.

De asemenea, Colegiul penal reamintește rolul pasiv în procesul de judecată a instanței de judecată, sub aspectul rolului dirigitor al instanței judecătorești în proces, adică rol dirigitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de legislația națională. Instanța judecătorească explică participanților la proces drepturile și obligațiile lor procesuale, preîntâmpină asupra urmărilor pe care le poate implica exercitarea sau neexercitarea actului procesual, le acordă sprijin în exercitarea drepturilor, ordonă, la solicitarea părților și altor participanți la proces, prezentarea de probe care să contribuie la adoptarea unei hotărâri legale și întemeiate, conduce dezbaterile judiciare, pune în discuția părților și altor participanți la proces orice împrejurare de fapt sau de drept.

Totodată, Colegiul penal reține că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Așadar, în contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că concluziile la care a ajuns instanța ierarhic inferioară privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, conform indicii prevăzuți la dispozițiile art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, sunt corecte și corespund materialului probator.

În virtutea considerentelor expuse anterior, constatând că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța

de fond, menținută de instanța de apel în privința inculpatului Cristea Valeriu nefiind identificată de instanța de recurs ordinar prezența erorilor judiciare invocate în recurs, care ar putea servi drept temei de casare a deciziei recurate, Colegiul penal consideră ca fiind neîntemeiate criticile formulate în recursul ordinar declarat de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului.

**10.** În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

**DECIDE:**

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 aprilie 2019, în cauza penală, în privința lui **Cristea Valeriu XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **18 decembrie 2019**.

**Președinte:**

Iurie Diaconu

**Judecători:**

Ion Guzun

Liliana Catan